

FRANCISZKA BAŁABAN

ur. 1929; Rzeczycy Ziemiańska

Miejsce i czas wydarzeń	Rzeczycy Ziemiańska, zabór rosyjski
Słowa kluczowe	Rzeczycy Ziemiańska, zabór rosyjski, wyjazd do Ameryki, ojciec

Wyjazd ojca do Ameryki w czasie zaborów

Mój ojciec urodził się nad Wisłą, w Zawichoście, ale jego ojciec mieszkał na Śląsku. Kiedy był strajk na Śląsku, to brał udział, po strajku musiał uciekać. Ponieważ tam Austriacy, a tu Rosjanie. Dlatego z tego Śląska uciekł tutaj, bo tu trochę było jakoś łatwiej, pod zabór rosyjski. To ojciec opowiadał kilkakrotnie, słuchałam jako dziecko i nawet zapamiętałam. Tutaj nic nie mógł, ani się zameldować, ani kupić, nie mógł zrobić żadnych dokumentów. Dziadkowie jakoś tam załatwili i wysłali dzieci swoje do Ameryki. [Najpierw] na zieloną granicę, do Niska, a w Nisku organizowali taki komplet tych Polaków i pojechali do Ameryki. Tam trafił ojciec z siostrą, siostra młodsza od niego o cztery lata, na polską rodzinę. Tam było sporo Polaków, już urodzonych w Ameryce. Jednak trafili na kryzys, o pracę było tak trudno, że ojciec cztery miesiące siedział, nie miał żadnej pracy. Siostra jego, ładna dziewczyna, poznała Polaka i wyszła za męża, za obywatela amerykańskiego, ale pochodzenia polskiego. Ojciec przesiedział tam cztery miesiące bez pracy i mówi tak, co tu robić, trzeba wracać do Polski. Nie ma bardzo jak, bo te dokumenty takie. Tu rosyjski zabór, tam austriacki, nie wiadomo gdzie się podziać. Dziadkowie jakoś tam sobie dali radę. Popracował trochę, żeby na powrót [było] i wrócił do Polski. Jednak go kusiło, jeszcze odczekał trochę w Polsce, parę lat, bo już ożenił się w międzyczasie i dziecko małe było. Mówi: "Teraz pojedę.". Ten drugi wyjazd troszkę był korzystniejszy, ale ponieważ tu założył rodzinę i już był syn, [to] tam jakoś nie mógł się zasiedzieć. Siostra mówiła: "Słuchaj, może jak pobędziesz dłużej, to może ją sprowadzisz tutaj, może jakoś będzie.". A ojciec mówi: "Nie, ja to wrócę do Polski.". Wrócił do Polski, bilet mam do dziś, to sto lat temu było.

Data i miejsce nagrania	2012-06-22, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Dominika Jasłowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"